

FUNDACJA
Archiwum i Muzeum Pomorskie
oraz Wojskowej Służby Polek
Toruń, ul. W. Garbary 2
e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

MEMORIAL
Generał Marii Wittek

AK
RADOM-
KIELCE

Adres (ostatni)

ul. Śmigłowska
Kudowa-Zdrój

BROGOWSKA Józefa
z d. Mokrzycka
ps. „Barbara”

3196 / WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

T. 3196 / WSK

ŻROGOWSKA Mirela

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 3, s. 1-3

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie ✓ oryg.

I/1 Relacje

- Biogram sporządzony przez D. Suchowowską [b.d.], rękopis, kopia, k. 1, s. 1-2
- Biogram sporządzony przez D. Suchowowską [b.d.], rękopis, kopia, k. 1, s. 3

str. 94/95 - autorka Danuta Suchomajska

edycja 1/1-1

tytuł „Rozkic' niezmię UB”

Józefa Brogowska „Barbara”

ur. w 1913, w Stagadomioje w guberni Jakerimlenskiej
na Ukrainie. Dziadek był powstaniec szermiowy; ojciec -
inżynierem w kopalni ~~metali~~ metali szlachetnych.

Umort przedwczesnie, pozostawiając trzech z osiemnastu
dzieci. W 1922, rodzina przyjechała do Polski. Po kwarta-
lantynie w Białymstoku, gdzie jeden z braci zmarł na
tyfus, Barbara ze starszą siostrą znalazła się pod opieką
wzajemnie w Powskowie. Potem wyjechały do rodziny do
Starachowic. Tam Barbara pracowała w Zakładach Stry-
mowych. Należała do klubu strzeleckiego, uprawiała rybo-
łownictwo i zabrała kurs pielęgniarski. W konspiracji zajmowała
się początkowo kłopotaniem i Izerskością. Lefia była Izerską
w Skawysku-Kam. - pracowała w kancelarii szefów,
pełniąc jednocześnie obowiązki sanitariuszki. Według
fałszywych papierów wystawionych na potrzeby konspiracji
- „Barbara” była żoną komendanta „Mowy” por. Stanisława
Cias-Brogowskiego „Fiszera”. Oboje potraktowali swoje
konspiracyjne małżeństwo parawiznie i „Barbara” dotąd
nosi nazwisko Brogowska.

Stanisław aresztowany przez gestapo, zginął w szeregach
podczas ucieczki w marcu 1944. „Barbara” przebiegła się
na placówkę AK w Pogorzalym w Skawysku Kam, a od
maja 1944 była już w oddziale partyzanckim „Szarego”
(Antoniego Hedy). Przeszła cały szereg bojowych oddziałów,
pozostając w lesie do stycznia 1945.

Jako jedyna kobieta wzięła udział w akcji na
rozbieżności wzięcia kieleckiego 4/5. VIII. 1945
w 1947 ujawniła się wraz z siostrą siostrą w Kielcach
(Siostra Lefia uwolniona podczas walk wzięcia
UB w Kielcach przez „Szarego”).

Siostra „Barbara” - Lofia Mukrzycka.

I/1-2

Podjęły pracę w służbie zdrowia w Kłodzku w 1948 r.

Lofia została aresztowana i wywieziona do Wrocławia.

Wypuszczono ją po 2 tygodniach z „zakładem”, że

nie należała do „kandy AK”. „Barbara” aresztowana w dwa

tygodnie później. W 1951 r. na rozprawie przed sądem rejonowym

skazana została na 5 lat (po rewizji na półtora roku)

za „nielegalne udzielanie pomocy”. Sprawcy lewicy

w zastępstwie ekwizycji pielęgniarki w więzieniu w Kłodzku

pomagała w różnoraki sposób więźniom. Odsiedziała wyro

czenie ciężko w majątku więziennym w Lasowie, a potem

w więziennym ambulatorium.

Lofia zmarła w 1985 r.; „Barbara” zamieszkała w Kłodz

w Kłodzku, nie tracąc kontaktu ze swoimi kolegami

z Okręgu nadwiesko-kieleckiego AK.

PS.

Ostatni adres:

Józefa Bragowska

Lubowa. Lódź

ul. Stomczna 31

T. 3196/kol

Brogowska Józefa

z d. Skarżyskiej

ps. "Barbara"

żona "Osmana" "Fiszera"
14-ty podobrodek "Mama"

urodz. - 1913 r. w Płagodolubnie
w Guberni Jekaterymburg na Ukrainie

Wnucełka restawiera - wreszcie powstania styczniowego
w 1922 r. do Polski.

Wróciła z matką i rodzeństwem do Starachowic, gdzie pracowały -
i siostra Kofia Skarżyskiej wyjechały do Starachowic, gdzie pracowały -
w Zakładach Wrożeńiowych. Wzięła do siebie do zamieszkania siostrę, uprzątała
reformy, ukierunkowała się kółko, starała się kółko, starała się kółko, starała się kółko,
w konspiracji przeciwko wojnie, wzięła do siebie siostrę, uprzątała -
i Izabela, Kofia, Kofia, Kofia, Kofia, Kofia, Kofia, Kofia, Kofia, Kofia, Kofia,
starachowickiego, a "Barbara" przy Kancelarii podobrodek "Mama"
w Skarżysku - Slam. Pracowała jako szpruntka w Kancelarii 14-ta
Cisława Brogowskiego "Fiszera"; którego posłu-

podobnie jak w
bitwie pod fałszywym nazwiskiem „Brogowski”. Mgi jej został zawie-
zony w czerwcu 1943 r. przez Gestapo. Wówczas przeniosła się na placówki
AKL - „Bucynińskiego” w Szegedem jako sanitariuszka.

Dol mając 1944 r. była w adriale „Szarego”. Przewzię cały szlak
bojowy adriatu powstaje w lesie do stycznia 1945 r. W 1947 r.
ujawniła się z siostrą Zofią w Lelcach. Jako jedyną kobietę
weszła w 3-4 sierpnia 1945 r. akcji rozliczenia kieleckiego wzięcia
UB, w którym była misjonarzem jej siostra Zofia Skoksyńska.

„Barbara” została aresztowana w Stodniku przez UB. Na rozprawie
przed sądem wojskowym została skazana na
5 lat, a po rewizji 1 1/2 roku, za nielegalne
nabieranie pomocy. Udośćdziła wynok
pracując w szpitalu w majątku wziętym
w Lasosie; potem w wziętym ambulatorium

(Rozliczenie UB - akcje abrajne AKL i WJN
1945-1946 str. 94 - autor Danuta Suchanowicz

Barbara
w „Bukarce”

V Nazwiskowe karty informacyjne

i

AK
Kielecki

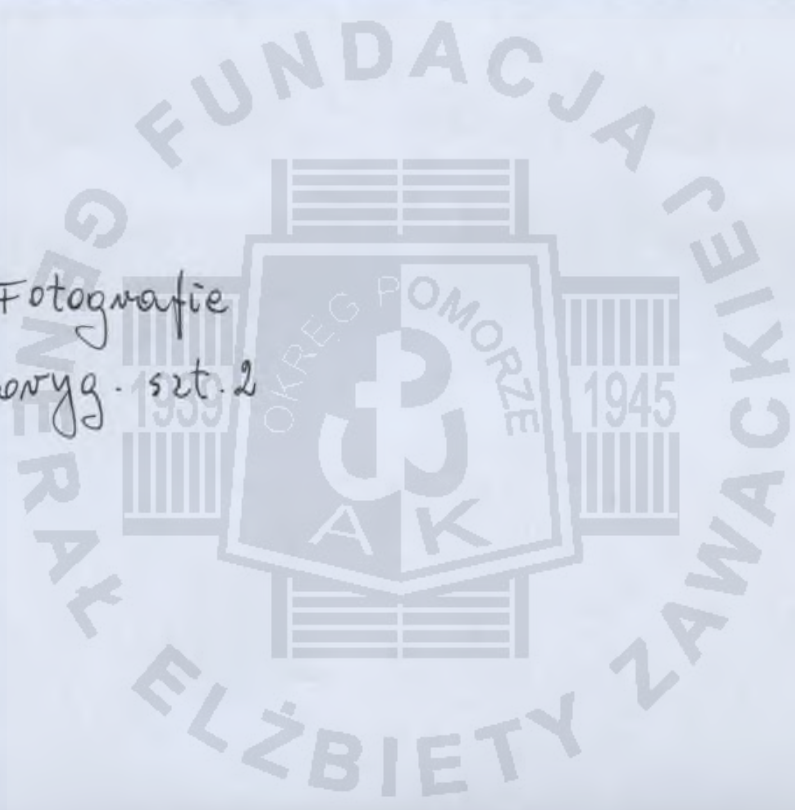
Brogowska Józefa "Barbara"

Ur. prawdopodobnie we Uraty, siostra Jędrzejki Mo-
rzyckiej (zob...) - żołnierz AK, brata udział w 1940 -
towaniu akcji odbicia więźniów z kieleckiego wię-
zienia, 4.VIII.1945.

"Zawrot po śmierci", t. II, oprac. B. Otwi-
nowska, Prószyński 2003, s. 308.

MD

VI Fotografie
- oryg. szt. 2

JOZEF BROGOWSKI
i BARBARA

DROBOWSKA Józefa

